

**Program hospodárskeho
a sociálneho rozvoja obce**

Stakčínska Roztoka

na

roky 2017 - 2025

Úvod a štruktúra dokumentu

Potreba vypracovať nový Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na roky 2017 -2025 (ďalej PHSR) vyplynul predovšetkým so zmien legislatívnych podmienok v SR (schválenie novely zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja – zákon NR SR č. 309/2014 **Program rozvoja obce** je strednodobý rozvojový dokument obce. Dokument je spracovaný uplatnením princípu partnerstva v súlade s návrhom Metodiky pre spracovanie PHSR (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, február 2015) a metodológiou OECD s názvom „Nástroje regionálnej politiky na úrovni samosprávnych krajov SR“ z roku 2009. PHSR obce je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami nadradených strategických a koncepčných dokumentov: Národná stratégia regionálneho rozvoja (máj 2014), priority Prešovského samosprávneho kraja, Regionálna integrovaná územná stratégia a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja 2014 – 2020.

PHSR obce umožní obci pripraviť sa na čerpanie štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie v období 2017 – 2020 na základe Partnerskej dohody SR a nastaví dlhodobé smerovanie obce.

Dokument obsahuje nasledovné časti :

Úvodná časť

Úvodná časť tohto dokumentu obsahuje dôvody a potreby jeho spracovania, ako aj schválené a doporučené legislatívne dokumenty na základe ktorých je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce potrebné vypracovať.

Obsah

Obsahuje zoznam symbolov, obrázkov a zoznam skratiek a tabuliek PHSR

Analytická časť

Je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, s väzbami na širšie územie, odhad budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce,

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja zohľadnením regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

Programová (plánovacia) časť obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v stanovených prioritných oblastiach (predovšetkým v hospodárskej, sociálnej, a environmentálnej) na úroveň projektov a aktivít.

Realizačná časť poukazuje najmä na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PHSR formou jednotlivých plánovaných aktivít. Legislatívny rámc je v zmysle zákona č.369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v kompetencii Obecného zastupiteľstva a starostu obce.

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PHSR. Financovanie a rozpočet obce sa riadi predovšetkým zákonom č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

- Obsah :**
- A/ Zoznam obrázkov
  - B/ Zoznam tabuľiek
  - C/ Zoznam symbolov a skratiek
  - D/ Slovník termínov a skratiek
  - E/ Obsahová časť PHSR
  - F/ CD médium PHSR

A/ Zoznam obrázkov :

Obrázok 1 Mapa obce

Obrázok 2 Erb obce

Obrázok 3 Vlajka obce

B/ Zoznam tabuľiek

Tabuľka 1 Rozdelenie jednotlivých typov regiónov na úrovni NUTS 3 v SR

[4]Chyba! Záložka nie je definovaná.

Tabuľka 2 Indikatívny rozpočet obce na roky 2017 – 2020

Tabuľka 3 Indikatívny finančný plán PHSR 2017 – 2020

Tabuľka 4 Hodnotiace kritéria pre výber aktivít realizovaných z PHSR:

C/ Zoznam symbolov a skratiek

%	percento – stá čiastka celku, stotina
a i.	a iné
cca	približne, asi
CR	cestovný ruch
ha	hektár
CHA	chránený areál
JV	juhovýchod
JZ	juhozápad
km	kilometer
m ²	meter štvorcový
napr.	napríklad
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
oby.	obyvateľstvo
resp.	respektíve
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
stor.	storočie
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
t. j.	to jest
tzv.	takzvaný
ÚPSVaR PO	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov
Z. z.	zbierka zákonov

D/ Slovník termínov

PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
ZUJ	základná územná jednotka SR. V zmysle vyhlášky Federálneho štatistického úradu a Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 120/1979Zb. o priestorovej identifikácii informácií §2 a §5; cit. „Základnou územnou jednotkou sa rozumie taká priestorová jednotka, ktorá sa pre výkon štátnej správy už ďalej nečlení. ⁸⁾ Územný obvod každej základnej územnej jednotky sa môže tvoriť súhrnom niekoľkých územno-technických jednotiek
NUTS	Základom pre vymedzenie plánovacích regiónov je ich klasifikácia nazývaná „Nomenklatúra územných štatistických jednotiek.“ („Nomenclature des Unitées Territoriales Statistiques“ – NUTS). Je zavedená Štatistickým úradom Európskej komisie (Eurostat) v spolupráci s národnými inštitútmi pre štatistiku, v prípade Slovenska Štatistickým úradom Slovenskej republiky. V SR sú určené úrovne NUTS (ako štatistické jednotky) na základe opatrenia Štatistického úradu SR a jeho akceptácie EUROSTAT-om.

E/ Obsahová časť PHSR

1. Všeobecná charakteristika obce

1.1 Geografická charakteristika obce

Obec Stakčínska Roztoka sa nachádza v doline potoka Oľchovec, ktorý sa v obci Stakčín vlieva do potoka Kolonička. Podľa zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, prináleží záujmové územie **Prešovskému kraju, okresu Snina**.

Podľa platnej systematizácie SR v obec Stakčínska Roztoka patrí do:

NUTS I: Slovensko

NUTS II Východné Slovensko

NUTS III: Prešovský samosprávny kraj

NUTS IV: okres Snina

NUTS V: obec Stakčínska Roztoka

Pre katastrálne územie obce Stakčínska Roztoka sú platné nasledovné parametre:

Názov obce Stakčínska Roztoka

Skratka

Kraj Prešovský samosprávny kraj

Okres Snina

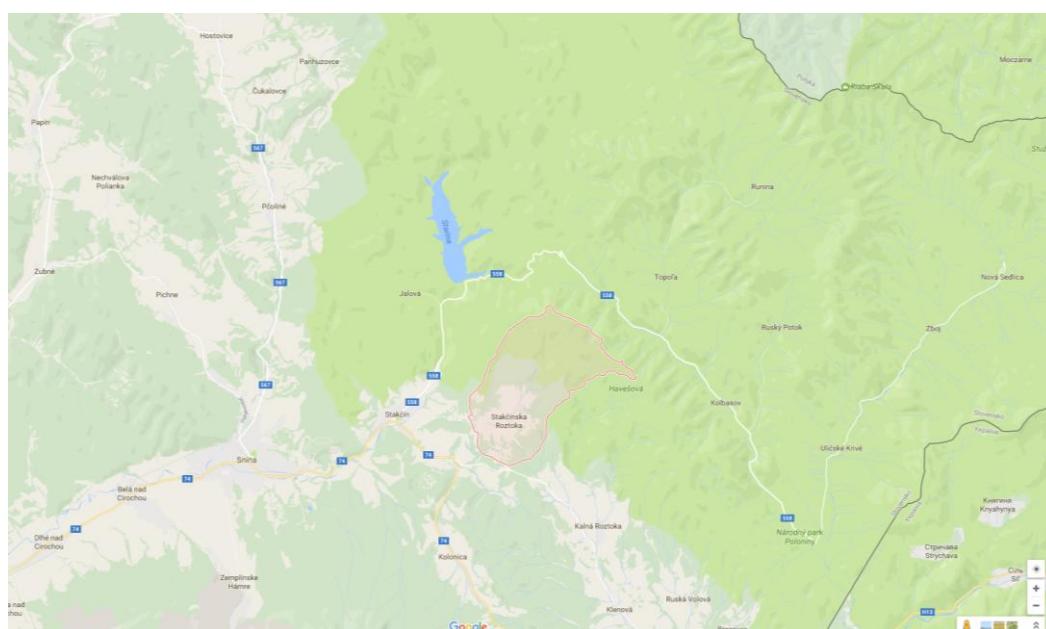
Kód ZUJ 520811

Katastrálna výmera 1 515 ha

Uzemie obce má podhorský charakter s výškovým položením od nadmorskej výšky 320 do 700 m.n.m. Stred obce pri kostole sa nachádza vo výške 369 m.n.m. Riešené územie má mierne prietiahnutý oválny tvar s dlhšou osou v smere

severovýchod – juhozápad v dĺžke približne 6,9 km. Maximálna šírka v smere severozápad – juhovýchod je okolo 4,0 km.

Obrázok 1 : mapa obce

Zdroj: Google Maps

1.2 Prírodné podmienky

Obec Stakčínska Roztoka sa na základe regionálneho **geomorfologického členenia** je územie obce začlenené nasledovne:

Sústava Alpsko-Himalájska

Podsústava Karpaty

Provincia Východné Karpaty

Subprovincia Vonkajšie východné Karpaty

Oblast' Poloniny (severná časť) a Nízke Beskydy (južná časť)

Dva celky 1. Bukovské vrchy a podcelok Nastaz (severná časť)

2. Beskydské predhorie a podcelok Ublianska pahorkatina (južná časť)

Nadmorská výška stredu obce je 369 m. n. m..

Z hydrologického hľadiska patrí územie katastra Stakčínska Roztoka k úmoriu Čierneho mora, do povodia rieky Bodrog. Hydrologickú os tohto územia tvorí vodný tok Oľchovec a mimo katastra sa Stakčínska Roztoka sa potok Oľchovec vlieva do vodného toku Cirocha, ktorá tvorí ľavostranný prítok vodného toku Laborec. Z hľadiska charakteru prameniska ide o typ pramenná šošovka, pričom podstatná časť povrchovej vody z povodia toku Oľchovec preteká cez zastavané územie obce, čo môže pri istých typoch zrážok predstavovať riziko pre zastavané územie (vznik zátopovej vlny).

Vodné toky vo vymedzenom môžeme zaradiť do vrchovinno – nížinej oblasti. Z hľadiska typu režimu odtoku zaradiť do vrchovinno – nížinej oblasti s dažďovo – snehovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy sú začiatkom jari v mesiacoch február, marec a apríl, najnižšie vodné stavy sú koncom leta a na začiatku jesene v mesiaci september.

. Obec Stakčínska Roztoka je z hľadiska **klimatických pomerov** ovplyvňovaná členitosťou územia, výškovou zonálnosťou a orientáciou voči svetovým stranám. Z hľadiska výskytu hmiel patrí do oblasti zníženého výskytu hmiel – podhorské až horské svahové polohy s priemerním počtom dní s hmlou pohybujúcich sa v intervale od 20 do 50 dní a vrcholové polohy hornatín v širšom okolí obce (Nastaz) do oblasti horských advektívnych hmiel s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcich sa v intervale od 70 do 300 dní.

Najviac zrážok sa vyskytuje v mesiacoch júl a august – priemerne od 93 do 106 mm. Najmenej zrážok padne v mesiacoch január až marec v priemere medzi 36 – 41 mm. Ročný úhrn zrážok je okolo 800 mm, cez letný polrok je úhrn 450 mm zrážok. Najchladnejším mesiacom je január -3,5°C, priemerná teplota v júli je cca 18,7°C, čím sa júl zaradzuje do najteplejšieho mesiaca v roku. Priemerná ročná teplota je 8,3°C.

Z hľadiska chránených druhov fauny v obci žije kunka žltobruchá, mlok karpatský, rys ostrovid, vydra riečna, medved' hnedy, vlk bravý, uchaňa čierna a podkovár malý.

Z hľadiska ďalších chránených druhov je tu evidovaný výskyt napr. čerebľa obyčajná, mihuľa postiská, rosnička zelená, ropucha obyčajná, skokan hnedy, salamandra škvŕnitá mlok vrchovský, jašterica obyčajná, jašterica živorodá, užovka hladká, užovka stromová, srnec hôrny, netopier vodný, plšík lieskový, jazvec obyčajný,

---

kuna lesná. Hniezdiska chránených druhov vtákov sa nachádzajú najmä v lestných porastok.

Z hľadiska flóry sa v katastri obci nachádzajú biotopy významné z európskeho hľadiska. Ide o biotopy národného a európskeho významu.

Biotopy národného významu:

1. Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

- Vlhé lúky s ustálenou hladinou podzemnej vody na terasách potokov a prameniskách.
- Lúky sčasti ešte využívané avšak väčšina lúk je nevyužívaná
- Biotop sa nachádza v doline potoka Lieskovec.

2. Mezofilné pasienky a spásané lúky

- Biotop tvoria extenzívne až polointenzíne, nízkosteblové, kvetnaté až monotónne pasienky a nehnojené, po kosbe spásané jednokosné lúky.
- Rozšírené sú na svahovitých stanovištiach, na nezamokrených plytkých až stredne hlbokých pôdach s nižším obsahom živín.
- Biotop sa nachádza v doline Lieskovca.

3. Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách

- Horské až vysokohorské biotopy pramenísk a horských bystrín na silikátovom podklade na otvorených i položatienených stanovištiach.

4. Dubovo – hrabové lesy karpatské

- Porasty duba zimného a hraba, najčastejšie s prímesou buka.
- Podrast má trávinný charakter, prítomné sú mezofilné druhy, druhy typické pre bučiny ako i druhy dubín.
- Biotop sa nachádza v doline Lieskovca.

Biotopy európskeho významu:

1. Bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy (NATURA 2000)

- Mezotrofné a eurotrofné porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo – bukových lesov spravidla s bohatým viacvrstvovým bylinným podrastom, ktorý tvoria typické lesné tieňomilné rastliny.
- Slabo vyvinuté alebo chýbajúce krovinné proschodie.

- Vyskytujú sa na miernejších svahoch, na vlhkých pôdach dobre zásobených živinami.
- Biotop je relatívne málo ohrozený.
- Typické druhové zloženie: buk lesný, jedľa biela, javor horský. Je dominantným na celom lesnom pôdnom fonde.

2. Lipovo – javorové sutiňové lesy

- Azonálne edaficky podmienené spoločenstvá zmiešaných javorovo – jaseňovo – lipových lesov na svahových sutiňach.
- Veľkú diverzitu drevín zvyšuje prímes druhov z kontaktných zonálnych spoločenstiev.
- Krovinné poschodie je bohatu vynuté. V synúzii bylí sa dominantne uplatňujú nitrofilné a heminitrofilné druhy.
- Biotop sa nachádza v závere dolín pod hrebeňom Nastazu.

3. Horské jelšové lužné lesy

- Porasty jelše sivej na brehoch horských tokov v chladných údoliach.
- Typická je viacposchodová štruktúra, v krovinnom poschodi dominujú zmladené jedince jelše.
- V bylinnom podraste sa uplatňujú nitrofilné a hygrofilné druhy.
- Typické druhové zloženie: jelša sivá, jaseň štíhly, záružlie močiarne, telekia ozdobná.
- Biotop sa nachádza pozdĺž potoka Lieskovec, Ol'chovec a jeho prítoku – potok Roztočka.

4. Slatiny s vysokým obsahom báz

- Spoločenstvá slatinných lúk extrémne bohatých na minerálne živiny. Vyskytujú sa najčastejšie na svahových a podsvahových prameniských.
- Sú to druhové spoločenstvá s dominanciou nízkych ostríc a machorastov s výskytom mnohých vzácnych a ohrozených druhov.
- Fyziognómiu určujú páperníky rodu Eriophorum. Častý je výskyt orchideí rodu Dactylorhiza a Epipactis.
- Biotop sa nachádza v doline Lieskovca.

5. Nížinné a podhorské kosné lúky

- Fyziognomicky jednotvárne aj kvetnaté, jedno – zriedkavejšie viacvrstvové, uzatvorené, prevažne sekundárne spoločenstvá pasienkov, prípadne lúk.
- Spoločenstvo Daucoarrhenatherum elatioris sa vyskytuje na strmších svahoch, druhovo bohaté spoločenstvá.
- Spoločenstvo Poo – Trisetum rastie na intenzívne a semiintenzívne využívaných lúkach na rekultivovaných plochách, zatrávnených poliach a v blízkosti domov.
- Biotop sa nachádza v doline potoka Lieskovec.

6. Suchomilné trávinno – bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte

- Spoločenstvo s dominanciou teplomilných, xero a mezofilných druhov tráv, ostríc a sitín, jedno -, dvoj – a viacročných bylín, skoro na jar s časťou kvitnúcich efemerných druhov.
- Priestory medzi trsmi vyplňajú poliehavé kríčky a polokríčky. Vyskytujú sa v teplých, výhrevných stanovištiach, v súčasnej dobe, prevažne nevyužívané.
- Biotop sa nachádza v doline potoka Lieskovec.

7. Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte

- Fyziognomicky jednotvárne aj kvetnaté, jedno, - zriedkavejšie viacvrstvové, uzatvorené, floristicky chudobné aj bohaté, prevažne sekundárne spoločenstvá pasienkov, prípadne lúk. Pripsici tuhej v nich miestami prevláda metluška krivolaká na vhodných stanovištiach aj metlica trstnatá. Rastú na kyslých substrátoch v subalpínskom stupni. Ich florisické zloženie je okrem podmienok stanovišťa výsledkom pôsobenia i ďalších faktorov.
- Biotop sa nachádza v hrebeňovej časti Nastazu.

8. Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž brehov

- Vysokobylinné spoločenstvá, ktorých stanovišťom sú poriečné náplavy podmáčané a podomielané prúdiacou vodou. Náplavy sú vzhľadom na rýchlejšie prúdenie hrubozrnejšie, štrkovité až kamenité.
- Porasty tvoria na brehoch tokov charakteristické lemy rôznej dĺžky a šírky.
- Porasty spoločenstiev sú smerom do koryta riek veľmi často v kontakte so sukcesne pokročilejšími porastami vŕb, ako aj porastami deväťsilov.
- Biotop sa nachádza pozdĺž vodného toku Lieskovec.

9. Brehové porasty deväťsilov

- Vyskytujú sa na prirodzených, poloprirodzených až ruderalizovaných stanovištiach na brehoch vodných tokov v horských oblastiach
- Biotop sa nachádza pozdĺž toku Oľchovca.

10. Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach

- Kvetnaté vysokobylinné lúky s prevahou širokolistých bylín na celoročne vlhkých až mokrých stanovištiach v alúviach vodných tokov.
- Porasty majú často mozaikovitý charakter a ich druhové zloženie je variabilné.
- Biotop sa nachádza v doline Lieskovca

V katastrálnom území obce sa z národnej siete chránených území nachádza územie Národného parku Poloniny (3. stupeň územnej ochrany, západná a severná časť katastra); ďalej sa tu nachádza malá časť národnej prírodnej rezervácie Havešová (5. stupeň územnej ochrany) a jej ochranné pásmo, (3. stupeň územnej ochrany, 100 m široký pás okolo vonkajšej hrannice národnej prírodnej rezervácie).

Z európskej siete chránených území NATURA 2000 sú v katastrálnom území vymedzené chránené vtácie územie CHVÚ 002 Bukovské vrchy (územie CHVÚ je takmer totožné s územím národného parku, rodziel je len v lokalite Žľabiny, kde CHVÚ zaberá o niekoľko porastov naviac oproti národnému parku) a časť európskeho významu – SKUEV 0229 Beskýd s 3. Stupeňom ochrany (prekrýva sa s územím národného parku). Z uvedeného vyplýva, že v katastrálnom území obce platí 1, 3. a 5. Stupeň ochrany podľa zákona číslo 543 /2002 Z.z.

1.3 História obce

Historici sa v názoroch na začiatky a názov obce rozchádzajú. Kým F. Uličný tvrdí, že prvý záznam o obci pochádza z roku 1567 pod názvom Roztoka, iný historik – Beňka, tvrdí, že prvá písomna zmienka o obci pochádza z roku 1569, kedy sa spomína v portálnom súpise Zemplínskej stolice medzi zdanenými obcami pod názvom Ztakczin Rostoka. Miestne sídlisko mohlo vzniknúť v prvej polovici 50. Rokov 16. Storočia, teda pred rokom 1550.

Obec patrí medzi najmladšie dediny v okolí. Založil ju pravdepodobne šoltýs s usadlíkmi podľa valašského práva. Obec založili na území humenského panstva z podnetu, či súhlasu šľachticov Drugetovcov. Patrila im aj v 17. storočí.

V stredoveku ju vlastnili viacerí zemepáni, v 18. storočí rodina Bernáthovcov a v 20. storočí tu majetky vlastnila ronina Beňoskovcov.

Zvýšený útlak a vykoristovanie zo strany vlastníkov, ale aj časté vojny a povstanie prispievali k úbytku obyvateľstva. Roľníci často nestačili splácať poddanské dávky a preto hromadne opúšťali pôvodný domov a sťahovali sa do južnejších úrodnnejších krajov.

Začiatkom 17. storočia si obyvatelia postavili drevený pravoslávny kostol cerkov sv. Vasilija, dokázateľne jestvoval ešte koncom 17. stor.

Od polovice 17. stor. mali obyvatelia Stakčínskej Roztoky vlastného farára, ale uniatského, neskôr gréckokatolického. Murovanú cerkev sv. Bohorodičky v obci postavili na mieste drevenej v roku 1832 a v roku 1976 urobili na nej výraznú opravu.

Vo zvonici pred cerkvou sú dva zvony – jeden z roku 1745 a druhý z roku 1850.

V roku 1715 v obci žilo 17 rodín a o päť rokov eškôr už len 9 poddanských rodín. Všetky rodiny boli rusínske. Obec sa zo stredne veľkej zmenila na malú. V 18. a 19. storočí sa počet obyvateľov pohyboval v rozpäti 309 – 349.

Obyvatelia pracovali na pôde a príležitostne v lesoch. Tento charakter zamestnania sa nezmenil.

V roku 1939 obec okupovali Maďari. Mladenci pred okupáciou utekajú do ZSSR, kde neskôr vstúpili do 1. čsl. armádneho zboru L. Svobodu. Obec bola osloboodená z 27. na 28. októbra 1944.

Po druhej svetovej vojne v obci pribudlo veľa rodinných domov, postavili základnú školu, kultúrny dom, futbalové ihrisko. V roku 1949 bola obec elektrifikovaná a založené aj JRD. V roku 1950 do obce zaviedli pravidelnú autobusovú dopravu. V roku 1956 postavili a sprevádzkovali obchod a krčmu.

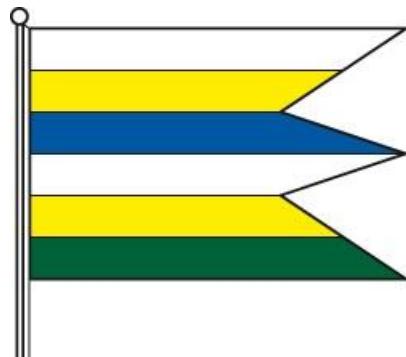
Symbole obce

Obrázok 1 Erb Obce Stakčínska Roztoka

Erb obce

Erb obce sa zachoval z roku 1837 na pečati s textom „Sztakcsin Rostoka pefsétje 1837“. Na pečati je zobrazený na pôde stojaci poľovník v čižmách a čiapkes puškou na pleci.

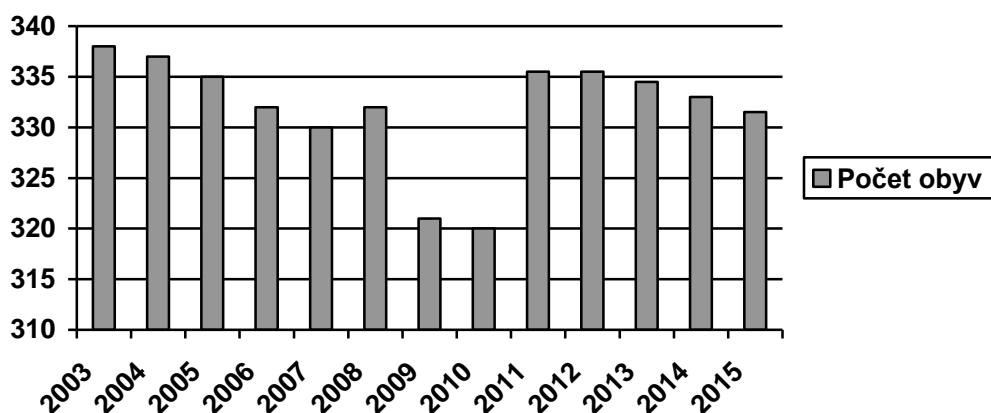
Obrázok 3 : vlajka Stakčínska Roztoka

Vlajka: Obecná vlajka má podobu šiestich pozdĺžnych pruhov bieleho, žltého, modrého, bieleho, žltého a zeleného. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je troma cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

2 Socio-ekonomická analýza

2.1 Demografia a demografický vývoj v obci

Vývoj počtu obyvateľstva v obci Stakčínska Roztoka do roku 2010 predstavuje pokles počtu obyvateľstva. V rokoch 2011- 2012 išlo o nárast počtu obyvateľov na 335 obyvateľov. V roku 2013 – 2015 išlo o mierny pokles počtu obyvateľov. V roku 2015 bolo v obci 331 obyvateľov.

Graf 1 Počet obyvateľov obce Stakčínska Roztoka v rokoch 2003 – 2015

K 31.12.2016 v obci Stakčínska Roztoka žilo **celkom 340 osôb**

Na základe sčítania obyvateľov v roku 2011 najnižšiu početnosť z hľadiska **vekovej štruktúry** má v obci obyvateľstvo v poproduktívnom veku (30 obyvateľov). Naopak najvyššie zastúpenie tu má obyvateľstvo v produktívnom veku (227 obyvateľov). Obyvateľov v predprodukívnom veku bolo v obci pri ščítaní 41.

Z hľadiska národnostnej štruktúry žije v obci Stakčínska Roztoka prevažná väčšina obyvateľstva slovenskej národnosti (85%). Druhá čo do počtu je zastúpená rusínska národnosť. Potom ide o národnosť ukrajinská, rusínska a česká národnosť.

V členení obyvateľstva podľa stupňa vzdelania v obci prevládajú obyvatelia so stredoškolským vzdelaním bez maturity, nasledujú absolventi stredoškolského štúdia s maturitou a pomerne nízke percento je zastúpené vysokoškolsky vzdelanými občanmi. Všetci občania sú gramotní.

Z náboženského vyznania výrazne prevláda v obci Stakčínska Roztoka gréckokatolícke vierovyznanie (90%) obyvateľstva. K rímskokatolíckemu vierovyznaniu sa hlásia 3 % obyvateľstva. Bez vyznania je tam 2,7% obyvateľstva. Okrem vyššie uvedených sú v obci príslušníci pravoslávneho vierovyznania, taktiež svedkovia Jehovovi a nezistené.

2.2 Občianska vybavenosť a infraštruktúra v obci

2.2.1 Technická infraštruktúra

Koncová obec Stakčínska Roztoka leží mimo hlavných dopravných koridorov Slovenska. Nadradený skelet cestnej dopravnej infraštruktúry je zo západného smeru reprezentovaný spoločným koridorom diaľnice D1 a cesty I/18,E50 (úsek Žilina – Poprad – Prešov – Košice), na ktorý je obec nepriamo napojená pomocou cesty I/74 a cesty III/5601, ktorá prechádza cez južnú časť obce v severojužnom smere kde v km 4,134 je slepo ukončená. Cesta I/74 v trase Humenné – Snina – Ubla – Ukrajina (Malyj Bereznyj) je zaradená medzi dopravné siete Slovenskej republiky celoštátnej úrovne.

Zásobovanie vodou

Obec má vybudovaný kombinovaný vodovod z roku 2006. Ako zdroj vody pre obec slúži úpravňa vody Vodárenskej nádrže Starina, z ktorej cez výtlachný vodovodný rad z PVC DN 150 a DN 100 je zásobovaná obec cez koncový vodojem.

Z vodojemu objemu 100 m³ vybudovanom na kóte dna 387,50 m.n.m. a max. hladiny 390,00 m.n.m. sú odberatelia zásobovaní cez rozvodné potrubia z PVC, D 110 mm a cez prípojky D 32. Vedľa vodojemu je vybudovaná čerpacia AT stanica ktorá zásobuje horný koniec obce nad vodojmom z rozvodného potrubia D 110. Rozvodné potrubia sú trasované v zelenom páse alebo okrajom miestnych ciest a štátnej cesty.

Potrubie vodovodu zásobuje odberateľov v I. a II. tlakovom pásme, je nové a bezporuchové.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec má čiastočne vybudovanú verejnú kanalizáciu. Objekty občianskej vybavenosti a veľká časť rodinných domov majú vybudované vlastné žumpy. Časť rodinných domov má

domovú kanalizáciu zaústenú do priekop, alebo priamo do potoka, čo je spolu s vyvážaním žúmp hygienickou závadou, pre ktoré je potrebné dobudovať kanalizáciu, ako aj novú ČOV.

Dažďové vody z intravilánu sú odvádzané priekopami a rigolmi, ktoré sú zaústené do neupraveného potoka. Priekopy a rigoly sú neudržiavané a zanesene.

Poľnohospodárske družstvo na hospodárskom dvore má vybudovanú splaškovú kanalizáciu zaústenú do žumpy.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Stakčínska Roztoka je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc 22/0,4kV uvedených v prehľade. Trafostanice TS 1 a TS 2 sú napojené po VN strane prípojkami VN tvorenými vodičmi 3 x 35 AlFe 6 od kmeňovej VN linky VSD číslo 477 na podperných bodoch.

Existujúce sekundárne elektrické rozvody NN sú realizované vzdušným vedením na podperných bodoch (na betónových stĺpoch) v trasách situovaných vedľa miestnych komunikácií.

Kmeňové vedenia sú prevažne tvorené vodičmi prierezu 3 x 70 + 50 mm² AlFe6, resp. 4 x 70/11 AlFe v trase vedľa hlavných miestnych komunikácií, odbočky do uličiek vodičmi prierezu 4 x (25–35) mm² AlFe6.

Existujúce verejné osvetlenie je tvorené vodičom 16–25 mm² AlFe a výbojkovými svietidlami na podperných bodoch NN siete s napojením a ovládaním z rozvádzaca verejného osvetlenia.

Zásobovanie plynom

Obec nie je splynofikovaná. SPP – Distribúcia a.s. Bratislava neuvažuje s riešením plynofikácie obce.

Zásobovanie teplom

Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne. Výroba tepla

v objektoch rodinných domov je zabezpečená individuálne plynom, spaľovaním hnedého uhlia a dreveného odpadu.

Telekomunikačné siete

Obec Stakčínska Roztoka je podľa telekomunikačného členenia súčasťou Regionálneho technického centra Východ. Obec má vlastnú telefónnu ústredňu umiestnenú v samostatnom typovom telekomunikačnom objekte na parcele číslo 1/2, ktorá je napojená optickým úložným káblom na telefónnu ústredňu Stakčín.

Jestvujúca miestna telefónna sieť je realizovaná kombinované úložným káblom, ale hlavne vzdušným kálovým vedením na drevených pätkovaných stožiaroch, v trasách situovaných vedľa miestnych komunikácií. Napojenie účastníckych staníc je realizované z účastníckych rozvádzacích umiestnených na stožiaroch lúčovým spôsobom.

Telefónna ústredňa a miestna telefónna sieť obce je v súčasnosti kapacitne postačujúca aj pre chatovú oblasť.

Obcou neprechádza úložný kábel transportnej siete – diaľkový optický kábel. V riešenom území sa nenachádzajú zariadenia a podzemné telekomunikačné siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Rádiokomunikácie, Orange Slovensko a.s., spoločnosti Telefonica Slovakia 02, T-Mobile a.s. Slovensko.

Miestny rozhlas a verejné osvetlenie

Miestny rozhlas je vedený z rozhlasovej ústredne situovanej v priestoroch obecného úradu. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod vedený na samostatných oceľových stožiaroch.

Verejné osvetlenie je po rekonštrukcii. Verejné osvetlenie v nových lokalitách je potrebné riešiť samostatnými rozvodmi v zemi s osvetľovacími telesami na stožiaroch. Pri riešení elektrorozvodov v projektových dokumentáciách jednotlivých stavieb je potrebné používať štandardy materiálov VSD.

Televízny a rádiový signál

Príjem TV signálu je zabezpečený individuálne anténami osadenými na strechách budov.

2.2.2 Sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra

Domová a bytová infraštruktúra

V roku 2016 bolo v obci Stakčínska Roztoka spolu 104 domov. Priemerný vek domov bol 41 rokov. Počet bytov v sledovanom roku je 107, trvalo obývaných rodinných domov 94. Priemerný počet osôb na 1 byt predstavoval 3,7 osôb. Priemerná plocha na osobu dosiahla $14,5 \text{ m}^2$

Občianska vybavenosť

Maloobchod

Na území obce sa nachádza jedna predajňa potravín a zmiešaného tovaru COOP – Jednota o celkovej predajnej ploche cca 40 m^2 s jedným pracovníkom v budove Jednoty.

V obci je jedno zariadenie verejného stravovania IV. cenovej skupiny s odbytovou plochou cca 40 m^2 v budove Jednoty, kde pracujú dva pracovníci. Druhé je v budove kultúrneho domu s odbytovou plochou cca 25 m^2 a slúži pre uskutočnenie diskoték a iných kultúrnych podujatí.

Kultúra, voľný čas

Na území obce sa nachádza taktiež kultúrny dom s viacúčelovou sálou o výmere cca 60 m^2 so 150 stoličkami a javiskom o výmere cca 40 m^2 . Súčasťou kultúrneho domu je knižnica s knižným fondom asi 1 500 kníh. Obec nevedie kroniku obce. Na kultúrnspoločenskom živote obce sa okrem pracovníkov obecného úradu sa nikto nepodieľa. V obci nepôsobí žiadny folklórny súbor.

Obec má futbalové ihrisko na plochách západne od terajšej zastavanej časti, ale už na pozemkoch katastrálneho územia obce Stakčín. Ihrisko je oplotené a má vybudované šatne a príslušné sociálne zariadenia. Územie obce má predpoklady pre ďalší rozvoj tejto funkcie.

V obci nie je zriadená pošta a ani úradovňa polície.

Obec má požiarne zbrojnicu, ktorá sa nachádza v strede obce na vhodnom mieste v budove obecného úradu a je v dobrom stavebnotechnickom stave

a s dostatočne dobrým stavom protipožiarnej techniky. Obec má zriadený 10 členný dobrovoľný hasičský zbor s cvičiskom na futbalovom ihrisku.

Školstvo

V obci je situovaná:

1. **Materská škola** - jednotriedna, ktorá ma kapacitu pre 25 detí a teraz ju navštevuje 12 detí. Priestory sa nachádzajú v budove základnej školy, kde je zabezpečené aj stravovanie v školskej jedálni.
2. **Základná škola v Stakčínskej Roztoke**, ide o jednotriednu základnú školu pre 1.-4. ročník so 4 zamestnancami a teraz ju navštevuje 9 detí. Budova sa nachádza na samostatnom pozemku so záhradou, na ktorom je školské ihrisko. Stravovanie je zabezpečené v spoločnej školskej jedálni. V škole je zriadená školská družina.

Zdravotníctvo

V obci nepôsobí žiadny lekár a nie sú vytvorené žiadne lekárske pracoviská. Lekárske služby pre občanov obce sú poskytované v blízkom Stakčíne. Na území obce nie je zriadená lekáreň. Najbližšia je rovnako v Stakčíne.

Sociálna starostlivosť

Obec Stakčínska Roztoka má zriadený Domov sociálnych služieb o kapacite 20 osôb. Vzhľadom na potreby obce plánuje rozšíriť toto zariadenie na kapacitu 30 osôb.

Šport, turizmus a cestovný ruch

Obec má futbalové ihrisko, ktoré slúži pre športové vyžitie, ako aj na cvičenie hasičského zboru a na kultúrne podujatia.

2.3 Ekonomika obce

2.3.1 Ekonomika obce

V nadväznosti na územné členenie regiónov SR sa obec Stakčínska Roztoka zaradzuje medzi obce situované v:

- **Ekonomicky depresnom regióne**, kde v dôsledku útlmu tradičných odvetví v štrukturálnej kríze, alebo v dôsledku predchádzajúceho vývoja nie je zodpovedajúci ekonomický potenciál.
- **Menej rozvinutom regióne** v nadväznosti na členenie SR na regióny t. j. územné jednotky zodpovedajúce úrovni NUTS 1 alebo 2 v zmysle nariadenia ES č. 1059/2003, pre ktorý je platné, že HDP na obyvateľa je nižší ako HDP EÚ 27.
- **Vidieckej oblasti** v zmysle definície OECD podľa stupňa vidieckosti, ktorý sa vyjadruje ako podiel obyvateľstva žijúceho vo vidieckom prostredí s viac ako 50% podielom obyvateľstva žijúceho vo vidieckej oblasti.

Tabuľka 1 Rozdelenie jednotlivých typov regiónov na úrovni NUTS 3 v SR [4]

NUTS III	Typ regiónu v SR	% podiel obyv. regiónu zo SR
Bratislavský	1	11,4
Trnavský	3	10,4
Trenčiansky	2	11,1
Nitriansky	3	13,0
Žilinský	2	12,9
Banskobystrický	3	12,0
Prešovský	3	14,9
Košický	2	14,3
SR spolu		100,0
Legenda		
1 = predominantly urban regions (prevažne mestské regióny)		
2 = intermediate regions (prechodné regióny)		
3 = predominantly rural regions (prevažne vidiecke regióny)		

Pre vidiecke oblasti je spravidla platná:

- nepriaznivá hospodárska situácia a neatraktívne podnikateľské prostredie,
- nedostatočná infraštruktúra,
- nedostatok pracovných príležitostí (ako dôsledok úpadku poľnohospodárstva),
- nedostatok možností pre sebarealizáciu obyvateľov na vidiek, - starnutie obyvateľstva,
- zmeny migračných pohybov,
- zmeny hodnotovej orientácie ľudí a i..

Podľa plánu rozvoja vidieka Slovenskej republiky sú vidiecke oblasti charakteristické negatívnymi štrukturálnymi charakteristikami. Ako príklad je možné uviesť nízke priemerne mzdy, nízku kúpyschopnosť obyvateľstva, nízky podiel služieb, vysokú mieru nezamestnanosti (najmä agrárnej) a nízky počet podnikateľských subjektov a i.

V najmenších vidieckych sídlach je nízky ľudský potenciál a naopak vo väčších vidieckych sídlach, najmä v zázemí väčších miest sú zjavné znaky pozitívnych zmien akými sú napr. rozvinutá infraštruktúra, sústredenie kvalitného ľudského potenciálu, rozvoj služieb a podnikateľských činností

Jedným z možných riešení nepriaznivej situácie vidieckych oblastí prejavujúcej sa v migrácii potenciálnych pracovných súl mimo týchto oblastí, predstavuje vytvorenie optimálnej štruktúry vidieckej ekonomiky. Budúcnosť vidieckych oblastí preto závisí od schopnosti vytvoriť pracovné príležitosti v dynamicky sa rozvíjajúcich hospodárskych odvetviach akými sú napr. služby.

Priemyselná výroba

V obci Stakčínska Roztoka sa nenachádzajú žiadne priemyselné subjekty. Taktiež sa tu nenachádza Roztoka nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín ani žiadne chránené ložiskové územie a nebudú dotknuté záujmy ochrany a využívania nerastného bohatstva výhradných ložísk. Na území obce sa netažia nerastné suroviny a ani nikdy v minulosti tu nebola známa ťažba nerastných surovín.

Z pôvodných remesiel sa na území obce nezachovalo tkanie kobercov. Nezachovala sa ani pálenica. V zastavanom území obce Stakčínska Roztoka ani v jej katastrálnom území sa nenachádzajú žiadne areály plošného sústredenia výroby a výrobných služieb a rovnako sa v intraviláne obce nenachádzajú ani rozptylovo jednotlivé prevádzky tohto charakteru.

Polnohospodárska výroba

Poľnohospodárska činnosť je zameraná v oblasti rastlinnej výroby na výrobu krmovín a obilovín. V obci v minulosti na pôde hospodáril Štátny majetok Stakčín. Dnes poľnohospodársky pôdny fond pozostávajúci z 99 ha ornej pôdy a 371 ha lúk a pasienkov obhospodarovač AGRIFOP a.s. Stakčín, ktorého členmi sú aj občanmi obce. Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) do 1.– 4. kvalitatívnej skupiny sa v katastrálnom území obce nenachádza.

V strednej časti zastavaného územia obce je pôvodný hospodársky dvor s maštaľami, v ktorých v súčasnosti už nie je žiadna živočíšna výroba.

3 EX POST HODNOTENIE

Obec Stakčínska Roztoka mala vypracovaný PHSR do roku 2015. V uplynulom období v rámci tohto programu zrealizovala nasledovné aktivity:

- Spracovanie ÚPN obce – 114 813,75 SK z prostriedkov MVaRRSR / Rok 2007 /
- Dokumentácia Stakčínska Roztoka – Združenie obcí Poloniny – 233 484,75 SK
z prostriedkov MVaRRSR / Rok 2008 /
- Kanalizácia obce I. a II. Etapa – 69 999,99 SK z prostriedkov MŽP / Rok 2009 /
- Rekonštrukcia autobusových zastávok – 10.000 eur z prostriedkov MFSR /Rok
2011 /
- Kultúrno-vzdelávacie centrum – rekonštrukcia – 227 805,43 eur z prostriedkov PPA
/ Rok 2011 /
- Vybudovanie systému protipovodňových opatrení – 20 000 eur z prostriedkov
ÚV SR / Rok 2011 /
- Rusínske hudobno – tanečné divadlo – 500 eur z prostriedko ÚV SR / Rok 2013 /
- 445. Výročie prvej písomnej zmienky obce – 1 000 eur z prostriedkov VÚC
/ Rok 2014 /
- Vybudovanie autobusových čakární – 7 000 eur z MF SR / Rok 2014 /
- Zavedenie a prevádzkovanie vysokorýchlosného internetu – 150 000 eur
z prostriedkov PPA / Rok 2014 /
- Rekonštrukcia verejného osvetlenia a oprava obecných komunikácií – 4 000 eur
z prostriedkov MF SR / Rok 2015 /
- Zvýšenie bezpečnosti proti vandalizmu na verejných priestoroch – 79 246 eur
z prostriedkov PPA / Rok 2015 /

4 SWOT ANALÝZA OBCE STAKČÍNSKA ROZTOKA

4.1. SWOT analýza rozvojového potenciálu a ekonomickej situácie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dostatok flexibilnej pracovnej sily ➤ Dobrá dopravná infraštruktúra s požadovanou dostupnosťou ➤ Vhodný potenciál a záujem o využívanie obnoviteľných zdrojov energie ➤ Záujem o ekologické hospodárstvo ➤ Cestná siet' s napojením na susedné štáty (Poľsko, Ukrajina) ➤ Vhodné podmienky pre chov hospodárskych zvierat (tradícia chovu dobytka a ovčiarstvo) ➤ Dobré informačno – technické vybavenie obce z hľadiska možnosti informovania obyvateľov ➤ Dostatok prírodných a stavebných surovín ➤ Existencia kultúrnych pamiatok v blízkom okolí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skoro žiadne skúsenosti obyvateľov s podnikaním ➤ Nevybudovaná ČOV a plynofikácia obce ➤ Odliv pracovnej sily do zahraničia ➤ Nedostatočná údržba štátnych ciest ➤ Nevybudované cyklotrasy ➤ Nízky štandard pohostinských zariadení ➤ Nízke využívanie a zhodnocovanie existujúcej drevnej hmoty ➤ Nedostatok finančných zdrojov na financovanie aktivít v regióne ➤ Nevysporiadane vlastnícke vzťahy pozemkov a tým ich problematická využiteľnosť
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora rozvoja podnikania ➤ Možnosť kooperácie s blízkymi obcami ➤ Možnosti čerpania prostriedkov z grantov Európskej Únie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočná legislatíva v rámci ochrany životného prostredia ➤ Zhoršujúca sa ekonomická situácia tak v regióne ako aj

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily ➤ Podpora malého a stredného podnikania ➤ Vytváranie partnerstiev v rámci štátnej správy a samosprávy, tak vzdelávacích ako aj kultúrnych inštitúcií 	<ul style="list-style-type: none"> v rámci celej Slovenskej republiky ➤ Nízka konkurencieschopnosť ➤ Deštruktívny vplyv podnikateľských lobistických skupín na životné prostredie
---	--

4.2. SWOT analýza vzdelávania, kultúry a športu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozitívny vývoj vzdelanostnej štruktúry ➤ Kultúrno – historický potenciál regiónu ➤ Existencia vzdelávacích inštitúcií pre výchovu a vzdelávanie kvalifikovanej pracovnej sily v rámci regiónu ➤ Aktivita spolkov, zborov a záujmových združení a organizácií formujúcich kultúru života 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva ➤ Neprístupnosť obyvateľstva k vzdelávacím aktivitám 3. veku ➤ Neaktuálny knižničný fond miestnej knižnice ➤ Absencia riadených klubových činností
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora podujatí a záujmových aktivít v obci ➤ Možnosť financovania vzdelávacích aktivít prostredníctvom prostriedkov z fondov Európskej únie ➤ Možnosť rozvoja tradičných ľudových remesiel a kultúrneho dedičstva obce ➤ Podpora a vytváranie partnerstiev 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izolácia vzdelávania s prepojením na praktickú výučbu ➤ Odchod kvalifikovanej pracovnej sily do zahraničia ➤ Pokles žiakov v školách

4.3. SWOT analýza občianskej vybavenosti, sociálnej a zdravotnej vybavenosti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobrá dopravná dostupnosť obce vzhľadom na dostupnosť susedných miest a aj do susedných štátov ➤ Dostatočné množstvo zdrojov pitnej vody ➤ Potenciál množstva objektov, ktoré sa dajú využiť v rámci riešenia problémov v sociálnych službách ➤ Kvalitný bytový fond ➤ Dostatok záujemcov o poskytovanie opatrovateľských služieb ➤ Služby terénnych zdravotých sestier 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Absencia služieb pre chorých a sociálne odkázaných občanov ➤ Absencia klubu dôchodcov ➤ Nevytvorený denný stacionár ➤ Absencia prepravnej služby pre chorých a sociálne odkázaných ➤ Disparity medzi mestom a vidiekom ➤ Nedostatočná technická infraštruktúra ➤ Nedostatok finančných zdrojov ➤ Chýbajúce cestné zabezpečenie
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Možnosť financovania potrebných zlepšení v sociálnej oblasti z prostriedkov Európskej Únie ➤ Rozvoj IKT 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chátranie obecného majetku ➤ nízka konkurencieschopnosť obce ➤ nemotivujúca sociálna siet' ➤ nepriaznivý demografický vývoj

4.4. SWOT analýza environmentu a cestovného ruchu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Výhodná geografická poloha ➤ Vysoký výskyt chránených území regionálneho až svetového významu ➤ Potenciál pre budovanie cyklotrás ➤ Záujem o obnoviteľné zdroje energie ➤ Existujúce oblasti cestovného ruku v blízkom regióne ➤ Voľná a flexibilná pracovná sila ➤ Dostatok pracovných sín na vidieku aj pre rozvoj CR ➤ Dobré podmienky pre poľovníctvo ➤ Čisté a členité prírodné prostredie ➤ Zavedená separácia odpadu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatočné využívanie prírodných zdrojov na výrobu elektrickej energie ➤ Nedostatok finančných zdrojov ➤ Nedostatočné povedomie verejnosti a nezáujem o ekologické problémy ➤ Nedostatočné využívanie alternatívnych zdrojov energie ➤ Neexistencia hrádze a nedostatočná regulácia vodných tokov a ochrana pred povodňami ➤ Malé skúsenosti obyvateľov s podnikaním ➤ Nedostatočná koordinácia, marketing a propagácia CR ➤ Nízka kvalita základných a doplnkových služieb CR ➤ Chýbajúca komplexná ponuka služieb a produktov CR v regióne pre rôzne cieľové skupiny
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Možnosť čerpania financií z prostriedkov Európskej únie ➤ Využívanie netradičných zdrojov energie ➤ Cezhraničná spolupráca v oblasti ochrany krajiny a cestovného ruchu ➤ Vzdelávanie a pôsobenie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zhoršovanie stavu v oblasti životného prostredia ➤ Nízka vymožiteľnosť práva v oblasti ochrany životného prostredia ➤ Poškodenie prírodného lesného bohatstva nevhodným hospodárením ➤ Nerozvíjanie marketingu územia a úrovne

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stakčínska Roztoka

2017 – 2025

<p>ekologických neziskových poskytovaných služieb cestovného ruchu</p> <p>organizácií</p> <p>➤ Podpora zaujímavých akcií v regióne</p> <p>➤ Sledovanie rozvojových trendov v cestovnom ruchu</p> <p>➤ Prírodný potenciál</p> <p>➤ Zameranie sa na agroturistiku a vidiecky cestovný ruch</p>	
--	--

5. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE

V predchádzajúcich kapitolách programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sme sa zaoberali SWOT analýzou, ktorá nám poskytla ucelený obraz o obci a taktiež sme vyhodnotili stav plnenia aktivít, ktoré boli navrhnuté v predchádzajúcom období.

Cieľom tejto rozvojovej stratégie je vybudovať obec príťažlivú pre svojich obyvateľov a vytvoriť pocit hrdosti a príslušnosti k danej obci. Taktiež je to zatraktívnenie obce a prilákanie tak potenciálnych investorov, ako aj nových obyvateľov z dôvodu zabezpečenia pozitívneho vývoja obce. K naplneniu tohto cieľa slúžia opatrenia a aktivity uvedené v nasledovnej kapitole. Jedná sa o aktivity na úseku sociálnej starostlivosti, environmentálnej politiky, kultúry za účelom zlepšenia a skvalitnenia života obyvateľov tejto obce.

5.1. Rozvojová stratégia v oblasti rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a ekonomickej situácie

V rámci rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a zlepšenia ekonomickej situácie v obci je hlavným cieľom potrebné zastaviť tak hospodárske ako aj sociálne stagnovanie v obci. Realizovaním jednotlivých aktivít na budúce obdobie sa vytvoria podmienky pre skvalitnenie služieb, života v obci s čím súvisí aj možnosť jeho ďalšieho rozvoja.

5.2. Rozvojová stratégia v oblasti vzdelávania, kultúry a športu

V rámci rozvojovej stratégie v oblasti vzdelávania, kultúry a športu je potrebné zosúladíť systém vzdelávania so štandardmi Európskej únie a taktiež požiadavkami trhu práce.

5.3. Rozvojová stratégia v oblasti občianskej, sociálnej a zdravotnej vybavenosti

V rámci tejto časti stratégie budú navrhovanými aktivitami zvýšené kapacity domova sociálnych služieb pre uspokojenie žiadateľov, vybudovaním Domu smútka sa skultúrni činnosť pohrebníckych služieb a rekonštrukciou miestnych komunikácií vylepší dopravná situácia v obci.

5.4. Rozvojová stratégia v oblasti environmentu a cestovného ruchu

V rámci rozvojovej stratégie v environmentu a cestovného ruchu je potrebné zabezpečiť vyššie povedomie obyvateľstva o ochrane životného prostredia, využívaní vodných tokov a o nakladaní s odpadmi.

Dobudovaním kanalizácie a ČOV sa vylepší a skvalitní životné prostredie, úpravou vodných tokov sa zabráni povodniám , ako aj vybudovaním ochrany pred povrchovými prívalovými vodami sa zabezpečí skvalitnenie bývania a ochrana majetku obyvateľov obce.

Opatrenia a jednotlivé aktivity rešpektujú právoplatné rozhodnutie Okresného úradu Snina , odboru starostlivosti o životné prostredie zo dňa 15.08.2016 pod číslom: Č.j.: OU-SV-OSZP-2016/000842-016-R-JK

6. ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je dokumentom na základe ktorého sa uskutočňuje podpora rozvoja obce v intenciach sociálno – ekonomického zamerania.

Realizácia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude zabezpečená prostredníctvom realizácie jednotlivých aktivít vo forme projektov. Každý projekt bude podrobne špecifikovaný a organizovaný a riadený prostredníctvom riadneho procesu.

Zodpovednosť za plnenie celého programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má najvyšší orgán na čele so starostom obce.

6.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Štruktúra v rámci inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce, kde najvyšším orgánom je zastupiteľstvo obce. Starosta obce a obecné zastupiteľstvo prijíma rozhodnutia o postupe programu, ustanovuje riadiacu osobu alebo tím, ktorí sú poverení riadením projektu. Hodnotí a schvaľuje výsledky programu. Zabezpečuje realizáciu programu a rozhoduje o prípadných zmenách.

Činnosť riadiaceho tímu preberá v obci obecné zastupiteľstvo. Hlavnou činnosťou je zabezpečiť plynulý priebeh organizačného a technického zabezpečenia programu, realizovať kontrolný proces či už vo forme fyzickej kontroly, ekonomickej kontroly alebo kvalitatívnej kontroly. Riadiaci tím plní aj monitorovaciu a evidenčnú funkciu. Následne spracúva priebežné a záverečné hodnotiace správy a spracúva správu o stave a výsledkoch.

Pracovnú skupinu v obci tvoria reprezentanti verejného ako aj súkromného sektoru z obce a partneri zúčastňujúci sa na realizácii programu. V skupine by mali byť odborne zdatné a spoločensky uznávané osoby. V prípade potreby môže byť prizvaný aj externý konzultant.

Pracovná skupina vykonáva rozbory pre zabezpečenie programu a posudzuje jednotlivé projekty programu. Prejednáva vecnú problematiku s partnermi. Spracováva a preberá dokumentáciu jednotlivých projektov a rieši problémy na operatívnej úrovni. Taktiež spracúva a predkladá návrhy na aktualizáciu programu.

Účasť verejnosti na programe je dôležitá pretože určuje výslednú legitimitu a dôveryhodnosť programu ako aj jeho plnenie a záväznosť.

Verejnosť v procese tvorby a realizácie programu participuje prostredníctvom svojich zástupcov a účasťou na prejednávaní čiastkových a celkových výsledkoch.

6.2. Harmonogram realizácie

Časový harmonogram realizácie jednotlivých aktivít opísaných v programe hospodárskeho rozvoja obce je viazaný na možnosti čerpania finančných prostriedkov z jednotlivých rozpočtových kapitol obce, mimorozpočtových zdrojov, prípadne účelovo viazaných finančných prostriedkov alebo finančných prostriedkov z Európskej Únie.

Aktivity v oblasti stratégie rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a ekonomickej situácie

Aktivita	Roky
0	0

Aktivity v oblasti stratégie rozvoja vzdelávania, kultúry a športu

Aktivita	Roky
Výstavba amfiteátra za ObÚ	2018
Výstavba školy v prírode	2021

Aktivity v oblasti stratégie rozvoja občianskej vybavenosti, sociálnych a zdravotných služieb

Aktivita	Roky
Výstavba Domu smútku	2017
Výmena verejného osvetlenia	2017
Zateplňovanie obecných budov	2017
Rozšírenie DSS	2019
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2019

Aktivity v oblasti stratégie rozvoja environmentu a cestovného ruchu

Aktivita	Roky
Komplexné pozemkové úpravy	2019
Úprava vodných tokov	2019
Dobudovanie kanalizácie a ČOV	2020
Doriešenie lesných pozemkov	2021
Stavby na ochranu pred povrchovými vodami	2021-2023

Stanovené termíny v rámci harmonogramu realizácie jednotlivých aktivít sú len orientačné a budú sa meniť v dôsledku požiadaviek a schopností obce realizovať jednotlivé projekty v súlade so zaistenými finančnými prostriedkami z rozpočtu obce, samosprávneho kraja, zo štátneho rozpočtu, prípadne z fondov Európskej únie alebo od príspevkov právnických alebo fyzických osôb, ale aj z príspevkov medzinárodných inštitúcií a bankových úverov.

6.3. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude procesom zameraným na sledovanie tak kvalitatívnych ako aj kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie o skutočnom stave opatrení zameraných na zlepšenie úrovne života obyvateľov v obci.

Základným zdrojom údajov pre monitorovanie budú žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného prostriedku ako aj údaje z jednotlivých čiastkových projektov.

Monitorovacia správa sa predkladá príjemcom pomoci a obsahuje účtovnú závierku príjemcu pomoci a reálne hodnoty merateľných ukazovateľov výstupu a výsledku realizovaných projektov.

V rámci monitoringu sa nesmie zabúdať na prostriedky vrátane zúčtovacích dokladov, ktoré vstupujú do procesu finančného riadenia, a obsahujú sumy tak oprávnených ako aj neoprávnených výdavkov projektu, dátumy prijatia a zaúčtovania žiadosti o platbu na platobnej jednotke.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity výstupov k daným cieľom v rámci programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých čiastkových projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka projektu a prípadné vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom a tvorí podklady pre analýzu prípadných rizík do budúceho obdobia.

Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia problémov na operatívnej úrovni a ich vyplávajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude obsahovať nasledujúce činnosti:

- systematické zbieranie vybraných informácií súvisiacich s realizáciou strategických cieľov
- spracovanie porovnávacích a tematických analýz, príprava priebežných správ poukazujúcich na stupeň realizácie v hlavných oblastiach spoločenského a hospodárskeho života
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stakčínska Roztoka

2017 – 2025

-
- vyhodnotenie súladu medzi priateľnými cieľmi a opatreniami a dosiahnutými výsledkami

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh.

7. FINANČNÝ PLÁN

Finančný plán je nevyhnutný pre realizáciu rozvoja obce. Každý projekt, ktorý bude realizovaný na splnenie aktivít stanovených v stratégii rozvoja obce potrebuje financie buď z vlastných (obecných) zdrojov, alebo z iných bankových zdrojov. Je potrebné aby sa v prípade obce stal tento plán súčasťou obecného rozpočtu aby mohli byť financie prísne a účelovo viazané na jednotlivé projekty.

Na finančné zabezpečenie cieľov budú použité predovšetkým finančné prostriedky:

- z rozpočtu obce
- z rozpočtu samosprávnych krajov
- zo štátneho rozpočtu
- bankové úvery
- z projektov prostredníctvom Európskej únie
- príspevky od právnických a fyzických osôb
- príspevky od iných inštitúcií a organizácií atď.

7.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie 2017 – 2025

Financovanie úloh uvedených v tomto dokumente bude realizované na základe schváleného rozpočtu obce podľa jednotlivých rokov a v prípade schválenia podaných výziev a projektov pre jednotlivé aktivity bude financovaný aj z EŠF z operačných programov. Vzhľadom na vysoký objem finančných prostriedkov, potrebu dotácií z EŠF , ako aj dlhé časové obdobie / od roku 2017 – 2025 / je finančný rozpočet v tabuľkovej časti rozvrhnutý na finančný plán samostatne na roky **2017 - 2020** a roky **2021 – 2025** sú navrhnuté ako výhľadové a plánované aktivity potrebné pre rozvoj obce avšak v dlhšom časovom horizonte .

Pre roky 2021 – 2025 sa jedná o nasledovné aktivity:

- **Výstavba školy v prírode**
- **Doriešenie lesných pozemkov**
- **Stavby na ochranu pred povrchovými vodami**

7.2.Indikatívny rozpočet na financovanie projektov vyplývajúcich z PHSR obce na roky 2017 - 2020

Tabuľka 2 Indikatívny rozpočet – summarizácia

Oblast'/rok	2017	2018	2019	2020	spolu
Oblast' rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a ekon. situácie					
Oblast' vzdelávania, kultúry a športu		6 000			6 000
Oblast' občianskej, sociálnej a zdravotnej vybavenosti	197 000		220 000		417 000
Oblast' environmentu			165 000	250 000	415 000
SPOLU	197 000	6 000	450 000	250 000	838 000

Zdroj:vlastné spracovanie

Tabuľka č. 3 Indikatívny finančný plán PHSR

Oblast' aktivít	Finančný plán vybraných aktivít PHSR obce				
	Verejné zdroje				
	EÚ	Štát	VÚC	Obec	SPOLU
Oblast' rozvoja potenciálu ľudských zdrojov a ekonomickej situácie					0
Oblast' vzdelávania, kultúry a športu	5 700			300	6 000
Výstavba amfiteátra za ObÚ	5 700			300	6 000
Oblast' občianskej, sociálnej a zdravotnej vybavenosti	389 500			27 500	417 000
Výstavba Domu smútku	114 000			6 000	120 000
Zateplňovanie obecných budov	66 500			3 500	70 000
Výmena verejného osvetlenia				7 000	7 000
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	142 500			7 500	150 000
Rozšírenie DSS	66 500			3 500	70 000
Oblast' environmentu a cestovného ruchu	394 250			20 750	415 000
Komplexné pozemkové úpravy	61 750			3 250	65 000
Úprava vodných tokov	95 000			5 000	100 000
Dobudovanie kanalizácie a ČOV	237 500			12 500	250 000
SPOLU	789 450			48 550	838 000

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 4 Hodnotiace kritéria pre výber aktivít realizovaných z PHSR:

Kategóri a	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium	Aktivita
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Splnená jedna z podmienok	
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO Splnená jedna z podmienok	
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	Výstavba amfiteátra, výstavba domu smútku, zateplenie obecných budov, výmena verejného osvetlenia, rekonštrukcia miestnych komunikácií, rozšírenie DSS, komplexné pozemkové úpravy, úprava vodných tokov,
4	Nízka	a) Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	Výstavba kanalizácie a ČOV
5	Najnižšia	Ostatné	0

ZÁVER

Dokument	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stakčínska Roztoka na roky 2017 - 2025
	<p>Štruktúra:</p> <p>Úvod</p> <p>Analytická časť</p> <p>Strategická časť</p> <p>Programová časť</p> <p>Realizačná časť</p> <p>Finančná časť</p> <p>Záver</p>
Spracovanie	<p>Forma spracovania : v súlade so zmenami legislatívnych podmienok SR</p> <p>Obdobie spracovania : od 26.05.2016 do 31.03.2017</p> <p>Spracovateľ : externý ENVIO, s.r.o. Prešov</p> <p>Koordinácia spracovania : starosta obce a obecné zastupiteľstvo</p> <p>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: v rámci zasadnutí obecného zastupiteľstva, obecný rozhlas a vývesná tabuľa.</p> <p>Náklady na spracovanie: v zmysle ZOD a výberového konania zverejneného na vývesnej tabuli a stránke obce</p>
Prerokovanie	<p>Prerokovanie v orgánoch samosprávy:</p> <p>Dňa :</p>
Schválenie	<p>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</p> <p>Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program</p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stakčínska Roztoka

2017 – 2025

	hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stakčínska Roztoka na roky 2017 – 2025. Zároveň ukladá starostovi obce ako aj poslancom obecného zastupiteľstva postupne zabezpečovať aktivity uvedené a schválené v tomto dokumente.
Dátum schválenia	Schválené dňa :

Zoznam použitej literatúry

- [1] http://www.geoportal.sk/files/kn/register_ku.pdf
- [2] Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Národný plán regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Bratislava 2001. 169 s.
- [3] Dlhodobá vízia rozvoja slovenskej spoločnosti /Ekonomický ústav SAV/
- [4] Urbanistická štúdia Poloniny
- [5] PHSR Stakčínska Roztoka do roku 2015
- [6] PHSR Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020

F/ CD médium – Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.